

Ваш деловен соработник во светот на бизнисот

БИЗНИС ИНФО

Број 539

www.mchamber.mk

11.8.2023

ИТНИ ИЗМЕНИ НА РЕГУЛАТИВАТА ЗА СПАС НА МЕСНО-ПРЕРАБОТУВАЧКАТА ИНДУСТРИЈА

НАЈАВА ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ВТОРА РЕГИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ПРОМОЦИЈА НА БЕНЕФИТИТЕ ОД КОРИСТЕЊЕТО НА МЕДИЈАЦИЈАТА

Календар на настани во организација на комората

30.08.2023, Саем
Меѓународни деловни средби "Meet4Business AGRA 2023"

04.09.2023, Семинар
ОСНОВИ НА МЕНТОРСТВО: УЛОГА НА МЕНТОР И ПРОЦЕС НА МЕНТОРСТВО ВО ИНТЕГРАЦИЈА НА НОВИТЕ ВРАБОТЕНИ

21.09.2023, Конференција
Б2Б средби меѓу македонските и чешките компании од сектор за енергетика, автомобилска индустрија, агрибизнис, винска индустрија и градежниот сектор",

27.09.2023, Семинар
Примена на законските прописи во канцелариското и архивско работење при заведување на барања за отказ од страна на работодавач, спогодбени раскинувања на договори за работа, отказ од страна на вработен преку практични примери

28.09.2023, Семинар
Справување со стрес и анксиозност на работното место

29.09.2023, Семинар
Канцелариско работење во excel 2016 и примена на вештачка интелигенција

10.10.2023, Брокерски настан
Билатерални деловни средби „Green Days“ во рамките на Саемот за животна средина и енергија „Pollutec“ во Лион, Франција,

24.10.2023, Online Бизнис средби
"Energy Business Meetings at OMC 2023"-Деловни средби за енергетика Равена, Италија

ПОКРОВИТЕЛИ

НА СТОПАНСКАТА КОМОРА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ПРЕМИУМ Покровители

СТАНДАРД Покровители

СИЛВЕР Покровители

достапни насекаде ...

Посетете : www.mchamber.mk

Стопанската комора на Северна Македонија
ПРВА комора и ПРВА институција во РСМ
со новиот стандард ISO 9001:2015

- <http://www.facebook.com/chamber.mk>
- http://www.twitter.com/Chamber_MK
- <http://www.youtube.com/user/MKChamber>
- <http://www.linkedin.com/company/economic-chamber-of-macedonia>

ИТНИ ИЗМЕНИ НА РЕГУЛАТИВАТА ЗА СПАС НА МЕСНО-ПРЕРАБОТУВАЧКАТА ИНДУСТРИЈА

Претставниците на месната индустрија веќе подолго укажуваа дека со важечките царински давачки, оваа индустрија беше ставена во нерамноправна положба со странските производители, пред сè оние од соседството, но и од ЕУ. Готовите производи од надвор влегуваат во земјата со 0% царина, додека домашните преработувачи, при увоз на суровина плаќаат царина во висина од 20 до 35%. Ова уште повеќе стана нагласено со функционирањето на Отворен Балкан. Во такви услови, ќе дојде до затварање на домашните капацитети или евентуално селење на производството во соседството. Доколку сакаме да опстане домашната месна индустрија, потребно е ослободување од царинските давачки по примерот на други преработувачки индустрии кои користат увозни сировини наведени во Сл.весник бр.39 од 2022 година.

Владата на РСМ пред три години во редовни економски услови го согледа овој проблем со кои се соочуваа домашните преработувачи и помогна со тоа што воведо мерка ослободување на 50% од царината од потрошената увезена суровина. Таа мерка во овој период беше редовно продолжувана на секои шест месеци.

Податоците за домашното фармерско производство покажуваат дека, и покрај мерката за увоз на замрзнато свинско месо за преработка, тие бележат благо намалување.

Ако се земе предвид фактот дека РС Македонија нема можност за извоз на свинско месо и на преработки од свинско месо во ЕУ, но и дека оваа индустрија задоволува 80-85 % од потребите за свинско месо за консумирање, произлегува дека месната индустрија ги откупила

сите договорени количини и вишоци што се јавуваат, особено во периодот февруари-април, односно пред велигденските празници. Истовремено, со цел спречување на ширењето на болеста африканска свинска чума, која се појави во источниот дел од државата, компаниите од месната индустрија, на барање на Агенцијата за храна и ветеринарство, истовремено ги презедоа закланите свињи во радиус од 30 км за термичка преработка. Со тоа се излезе во пресрет на барањата на фармерите и на Агенцијата за заштита на домашното фармерство за спречување поголеми штети во него.

Од друга страна, по последните случувања во Украина и по затворањето на европските земји за испорака, пред сè на суровини, дополнително се усложни работењето на домашните компании, наместо да се овозможи поголема предвидливост и планирање при набавката на суровина и при производството.

За жал, итноста на Барањето немаше да биде потребно доколку институциите и надлежните пред сè во случајов АХВ навремено и еднакво за сите ги спороведуваа предлозите и решенијата доставени од сите членки на групацијата на месопреработувачи при Стопанската комора

(кои преставуваат 90% од вкупните капацитети во државата). Наместо мерки и активности за подобрување на условите за стопанисување, домашните компании добија казни од сопствените институции, а единствена цел е полнење на буџетот. Имено, пред две години беа одржани неколку состаноци на Групацијата и Агенцијата за Храна во врска со правилното толкување и третман на производите од месната индустрија со дозволено учество на природни и додадени полифосфати, врз основ на кои е дадено и официјално Барање до надлежните пред сè на АХВ за промена и усогласување на дозволените граници на полифосфати во месните производи односно соодветна измена во Правилникот за Барањата во однос на квалитетот на меленото месо и преработки од месо. Но до сега нема никави активности во таа насока, ниту за промена на правилникот, ниту за усогласување со останати правилници за оваа проблематика.

Денешнава наша реакција е што од причини познати само за Агенцијата како и пред две години така и сега, ПРВО И ЕДИНСТВЕНО домашните производи и компании за користењето на овие адтиви ги контролираат и ги санкционираат, додека увозните ниту се контролираат, ниту се санкционираат или се забрануваат од пуштање во промет иако ги надминуваат дозволените параметри според нашиот правилник. Оттука компаниите со право се прашуваат - КОГО ШТИТАТ надлежните институции, домашното стопанство или увозните компани и увозниците.

Надлежните институции не само што не го прифатија нашето главно барање за намалување на царината на замрзнато свинско месо наменето за преработка, туку добиваме и нерамноправен третман во сопствената држава од домашните институции во корист на увозните и увозниците, а на штета на домашните компани и домашното стопанство.

Домашната месна индустрија се обидува да продолжи да функционира во сопствената држава, да придонесува во буџетот на државата, да вработува и зголемува плати на вработените и инвестира во развојот на сопствената држава, Но потребно е да се изедначат условите на стопанисување и контролирање, за да може во рамноправен натпревар да се бориме со сите конкуренти.

Домашните месо преработувачи бараат:

- **Итно донесување ново продолжување на мерката или трајно законско решение за намалување на царината за замрзнато свинско месо наменето за преработка.**
- **Итно обезбедување еднакви услови на контрола и правила на игра за сите учесници на пазарот, без разлика дали се домашни или увозни.**

НАЈАВА ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ВТОРА РЕГИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ПРОМОЦИЈА НА БЕНЕФИТИТЕ ОД КОРИСТЕЊЕТО НА МЕДИЈАЦИЈАТА

Асоцијацијата за поддршка на медијацијата при Стопанската комора на Северна Македонија, Националниот совет за медијација-Владино тело и Меѓународната Финансиска Корпорација (ИФЦ) - дел од Групацијата на Светска Банка, на 18 октомври 2023 година (среда) во Стопанската комора на Северна Македонија во Скопје со почеток од 10.00 часот ќе бидат организатори на ВТОРАТА РЕГИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ТЕМА: "ПРОМОЦИЈА НА МЕДИЈАЦИЈАТА СО ЦЕЛ ИСКОРИСТУВАЊЕ НА НЕЈЗИНИТЕ ПРЕДНОСТИ".

На оваа конференција како говорници поканети се највисоки претставници од домашни државни институции, амбасадори, меѓународни институции од земјава како и многу гости-говорници од Асоцијациите за медијација при стопанските комори од регионот. На конференцијата ќе се говори за постигнувањата и користењето на медијацијата секој од својата земја како и за чекорите кои треба секој поединечно како институција но и преку синергија и регионални поврзувања како оваа конференција да ги направи во насока на поголемо афирмирање и презентирање на медијацијата, бидејќи користењето на медијацијата има само предности, нема ниеден недостаток.

За потребите и на оваа Регионална конференција за промоција на медијацијата, од страна на Стопанска комора на Македонија, Националниот совет за медијација и Меѓународната Финансиска Корпорација, како домаќини на конференцијата, ќе биде подготвено и испечатено, посебно издание БРОШУРА на македонски и англиски јазик.

Наскоро ќе биде објавена Агендата за регионалната конференција, а поради големиот интерес за присуство на конференцијата бројот на учесници е ограничен и задолжително е пријавување со пополнување на Пријавен лист (кој дополнително ќе биде прикачен).

За повеќе информации во врска со овој настан лице за контакт е д-р Јелисавета Георгиева Јовевска, тел.02/3244-030, e-mail:jelisaveta@mchamber.mk.

Центар за едукација и развој на човечки ресурси

Контакт лица:

м-р Анита Митревска
++ 389 2 3244057
anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефтимова
++ 389 2 3244074
beti@mchamber.mk

 СТОПАНСКА КОМОРА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Саем
30.08.2023 -
31.08.2023

Меѓународни деловни средби “Meet4Business AGRA 2023”

Стопанската комора на Северна Македонија во соработка Агенцијата за регионален развој од Подравје – Марибор, Европската мрежа на претприемачи (ЕЕН) и Помурски саем, Горна Радгона, Р. Словенија, Ве покануваат да земете учество на Меѓународните деловни средби, што ќе се одржат во рамките на претстојното 61-во издание на Саемот за храна и земјоделство “АГРА 2023”. Овогодинашниот саем ќе се одржи во периодот од 30-31 август 2023 година, во Горна Радгона, Р. Словенија.

Саемот „АГРА 2023“ претставува еден од најголемите и најзначајните меѓународни саеми од областа на земјоделството во Централна Европа. На саемот ќе се промовираат нови производи, технологии и знаење и истиот претставува одлична можност за запознавање со купувачи, зарамена на искуствана меѓународно поле и воспоставување на нови деловни контакти. Сите заинтересирани компании своето учество можат да го пријават најдоцна до 24.8.2023 година со регистрација на следниот линк: <https://meet-4business-agra-2023.b2match.io/signup>, каде што ги има и сите подетални информации во врска со настанот. Учесството на настанот е бесплатно.

АГЕНДА

Среда 30-ти август 2023, пренос во живо, сала 5

10:00 – 12:00 Тематски предавања (на словенечки јазик)

12.30 – 17.00 Б2Б средби

Четврток 31-ви август 2023, виртуелно

10:00 – 17:00 Б2Б средби

Контакт лица:

Ирена Мојсовска

++ 389 2 3244009

irena@mchamber.mk

м-р Ивана Анчев

++ 389 2 3244051

lvana@mchamber.mk

Семинар
04.09.2023

ОСНОВИ НА МЕНТОРСТВО: УЛОГА НА МЕНТОР И ПРОЦЕС НА МЕНТОРСТВО ВО ИНТЕГРАЦИЈА НА НОВИТЕ ВРАБОТЕНИ

Еден од најзначајните моменти во животниот циклус на вработениот е неговото вработување и првите денови во кои се запознава со работата на компанијата, со претпоставениот и своите колеги, а кои оставаат значаен белег на неговата перцепција и првично искуство за својата нова работа.

Многу истражувања покажуваат дека вработените кои имаат позитивно искуство во првиот период на адаптација во новата компанија, подоцна покажуваат поголема мотивираност, ангажираност, продуктивност и лојалност на компанијата.

Оваа обука има за цел да даде знаење за градење на ефикасен процес на менторство кој би овозможил оптимална интеграција на новите вработени во тимовите, одделите и целата компанија, како насоки за градење на успешни ментори и идни потенцијални менаџери и лидери.

Наменета е за вработени од сите области и хиерархиски нивоа кои имаат улога или ја развиваат улогата на ментори, за тим лидери и вработени на раководни позиции од сите хиерархиски нивоа, како и за професионалци од човечки ресурси кои имаат потреба од градење на процес на менторство и развивање ментори во своите организации.

Обучувач:

Наташа Алексовска - Основач и деловен консултант во Вивендум Ратио Солушнс. Професионалец со повеќе од 18 години искуство во областа на човечки ресурси, предавач во повеќе Центри за обука и развој со над 150 одржани обуки и програми за професионален развој на преку 1650 вработени од сите хиерархиски нивоа.

За сите учесници на обуката ќе биде обезбедено:

- упатства за приклучување на „онлајн“-обука;
- материјали во електронска верзија и
- е-сертификат за учество на обуката.

Контакт лица:

м-р Анита Митревска

++ 389 2 3244057

anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефтимова

++ 389 2 3244074

beti@mchamber.mk

Семинар
27.09.2023

ПРИМЕНА НА ЗАКОНСКИТЕ ПРОПИСИ ВО КАНЦЕЛАРИСКОТО И АРХИВСКО РАБОТЕЊЕ ПРИ ЗАВЕДУВАЊЕ НА БАРАЊА ЗА ОТКАЗ ОД СТРАНА НА РАБОТОДАВАЧ, СПОГОДБЕНИ РАСКИНУВАЊА НА ДОГОВОРИ ЗА РАБОТА, ОТКАЗ ОД СТРАНА НА ВРАБОТЕН ПРЕКУ ПРАКТИЧНИ ПРИМЕРИ

Целта на онлајн семинарот е да се разработат темите кои се однесуваат на заведување и постапување со барањата за отказ од страна на вработени и работодавачи, спогодбено одјавување на вработени од моментот на нивно создавање, креирање, селектирање, нивно предавање и чување во архива на целокупната документација која се создава во текот на работењето во институциите со почитување на законски рокови за евидентирање и уништување на истите.

Целна група за семинарот:

директори, раководители на сектори за нормативно-правни работи во компаниите, вработени во компаниите задолжени за архивско и канцелариско работење, како и за сите заинтересирани субјекти чиј предмет на работење е поврзан со темите на семинарот, како и за сите оние кои во своите компании и институции сакаат да ги подобрат и да ги унапредат техниките на канцелариското и архивското работење, да се информираат околу Законот архивски материјал, Уредбата за канцелариско и архивско работење.

Предавач:

-м-р Валентина Тодоровска, магистер по економски науки, специјалност финансиски менаџмент, управител на „Акаунтинг Солушнс“ со 25-годишно искуство во областа на архивското работење.

Контакт лица:

м-р Анита Митревска
++ 389 2 3244057
anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефимова
++ 389 2 3244074
beti@mchamber.mk

Семинар
28.09.2023

СПРАВУВАЊЕ СО СТРЕС И АНКСИОЗНОСТ НА РАБОТНОТО МЕСТО

Стресот и анксиозноста се неизбежни психолошки појави во работната средина. Добрата вест е дека стресот не е она што ни се случува, туку нашата реакција на она што ни се случува. Ова значи дека стресот и анксиозноста може да се превенираат, препознаат и контролираат.

Доколку менаџментот и вработените се под постојан стрес или анксиозност, тоа може да биде еден од главните фактори за неуспех на одредена фирма, како и директен фактор за проблеми со менталното здравје кај секој еден чинител на организацијата.

Стресот и анксиозноста имаат директно негативното влијание врз продуктивноста и ефикасноста на тимот. Затоа од големо значење е компаниите да ги препознаваат штетните ефекти на стресот врз сите свои членови, да ги негуваат меѓучовечките односи во тимот и правилно да управуваат со стресот во организацијата.

Треба да знаеме да препознаеме што влијае на појавата на стресот, како и да научиме како да се фокусираме на негово надминување на вистински начин и навремено. Оваа обука ги нуди знаењата, вештините, техниките и алатките потребни за ефективно превенирање, препознавање и менаџирање на стресот и анксиозноста.

Семинарот е наменет и за менаџментот и за сите вработени, а акцентот е ставен на стресните фактори специфични за организацијата.

ОБУЧУВАЧ:

м-р Николина Ивановска Котевска - професор по психологија, Гешталт советник, кариерен советник. Професионалец со повеќе од 15 години искуство во областа на човечки ресурси, предавач во повеќе Центри за обука и развој со над 100 одржани обуки и програми за професионален развој на преку 900 вработени од сите хиерархиски нивоа. Психолошки советник со секојдневна работа на индивидуално ниво со клиенти во областа на советувањето и психотерапијата како и професионалната ориентација.

Контакт лица:

м-р Анита Митревска
++ 389 2 3244057
anita@mchamber.mk

м-р Елизабета Андриевска-Ефимова
++ 389 2 3244074
beti@mchamber.mk

СТОПАНСКА КОМОРА
НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Ваш деловен соработник
во светот на бизнисот

Посетете:
www.mchamber.mk

Ве очекуваме!

 <http://www.facebook.com/chamber.mk>

 <http://www.youtube.com/user/MKChamber>

 <http://www.linkedin.com/company/economic-chamber-of-macedonia>

